



Deze groepsfoto op de trappen van het stadhuis is genomen op 31 juli 1954 naar aanleiding van de viering van, zoals de tekst onder de foto verduidelijkt ⁽¹⁾: "Herinnering 75 jarig bestaan Verschaffel Gebroeders 1879-1954". Voor het katholieke weekblad *Geeraard* is het "Een gebeurtenis in onze stedelijke Nijverheidswereld!" ⁽²⁾. De foto is genomen door beroepsfotograaf Cyrille De Lil (1925-1992) uit de Nieuwstraat. Het gaat om de directie met personeel van de klakkenfabriek van de gebroeders Verschaffel in de Vredestraat. Het is een van de vele familiebedrijfjes die decennialang vooral de nationale markt voorzien van klakken en kinderpetten. De werknemers, in Geraardsbergen bekend als de *musjemoeëkers*, wonen meestal in de directe omgeving van de productieplaats. Jean Schrever (° 1927), die in het bezit is van deze foto, kent ze nog allemaal bij naam. Hij heeft er als coupeur gewerkt van 1949 tot de sluiting in 1970. Op de foto zien we de gebroeders

Verschaffel met hun personeel. Van de werknemers werken er acht in de klakkenfabriek, de overige tien thuis. Alleen fietsenmaker Achille Van Wymersch, hoort niet bij de firma maar staat bij deze gelegenheid op de foto links boven zijn vrouw Jeannette De Vos. De ongedwongen en tevreden gezichten verraden een optimale werksfeer. Onderaan de trappen, steeds van links naar rechts, staan: Fernand Verschaffel, Jean Schrever, Jeannette De Vos, Julia De Wetter, Maria De Clercq, Victor Cansier en Désiré Verschaffel. Op de middelste rij staan: Achille Van Wymersch, Maria Hoebeke, Jeanne Coppens, Florence Ogiers, Ghislain Van Wymeersch, Emile De Vogelaere en Marcel De Taeye. Tenslotte vinden we bovenaan: Marcel De Vos, Denise Thijs, Josée Collijns, Clara Droesbeke, Norma De Sutter, Emilienne Verbruggen en Lucienne De Boe. ⁽³⁾ De klakkenfabriek van de Verschaffels wordt in 1879 opgestart door hun grootvader Désiré Verschaffel

(1858-1934) in de Nieuwstraat. Het dragen van klakken is tijdens het laatste kwart van de 19^{de} eeuw bijzonder populair. Om te voldoen aan de groeiende vraag naar dit product, moet Verschaffel meer geschoolde handwerkers en -werksters in dienst nemen. Uitbreiding van de familiezaak komt er wanneer zijn beide zonen Victor (1879-1953) en Arthur (1881-1961) de klakkenfabriek in 1912 verhuizen naar de Vredestraat 44. In de achtertuin wordt een nieuwe werkplaats opgetrokken om de klakkenproductie verder te zetten. In 1927 komt de leiding van de familieonderneming in handen van Désiré junior (1909-1970). De technische leiding gebeurt door zijn jongere broer Fernand (1915-1970). In 1970 komt door het overlijden van beide broers voorgoed een einde aan het pettenbedrijf, op dat ogenblik de firma *PVBA Verschaffel Gebroeders*. ⁽⁴⁾

Jacques De Ro
jacques.de.ro@telenet.be

⁽¹⁾ Deze tekst is hier weggelaten.

⁽²⁾ *Geeraard*, 25 juli 1954.

⁽³⁾ Interview met Jean Schrever, 27 januari 2010. Zijn echtgenote Julia De Wetter staat ook op de foto en werkt er vanaf 1951.

⁽⁴⁾ J. DE RO, 'Alles van waardé is weerloos'. Een historische herenwoning in de Vredestraat als testcase voor het Geraardsbergse erfgoed beleid, in *Gerardimontium*, 2008, nr.. 217, p. 19-22.